

Pohjoismaiden kuntamallit Nordiska kommunmodeller

Opintomatka

Kööpenhaminaan

13.6.2011

Pohjoismaat numeroina

Norden i siffror

	Tanska Danmark	Ruotsi Sverige	Norja Norge	Suomi Finland	Islanti Island
Kunnat Kommuner	98	290	430	336	76
Asukastiheys Invånar- täthet	127	21	15	16	3
Alueet Regioner	5	18 maakäräjää 2 aluetta 18 landsting 2 regioner	19 fylken	Kuntayhtymät Samkommuner	
Erikois- sairaanhoito Special- sjukvård	Alueet Regioner	Maakäräjät Landsting	Valtio Staten	Sairaanhoito- piirit Sjukvårds- disktrikt	Valtio Staten

Päätöksenteko Pohjoismaiden kunnissa

Beslutsfattande i Norden

	Tanska Danmark	Ruotsi Sverige	Norja Norge	Suomi Finland	Islanti Island
Valtuutetut Fullmäktigeledamöter	2500	13000	13000	10500	600
Alueet Regioner	205	1000	1600		
Äänestysprosentti kunnallisvaaleissa Röstningsprocenter i kommunalvalen	65,8	79,7	61,2	61,3	73,5

Pohjoismaiden kuntasektori pähkinänkuoressa

TANSKA

- 2 vaaleilla valittua tasoa. 98 kuntaa. Tyypillisessä kunnassa 43 000 asukasta. Viisi regioner vastaa sairaanhoidosta.
- Kunta- ja aluehallinnon kokonaisuudistus vuonna 2007

SUOMI

- 1 vaaleilla valittua taso. 320 kuntaa + 16 Ahvenanmaalla. Tyypillisessä kunnassa 5 880 asukasta.
- Kunta- ja palvelurakennemuutos vuosina 2007–2012.

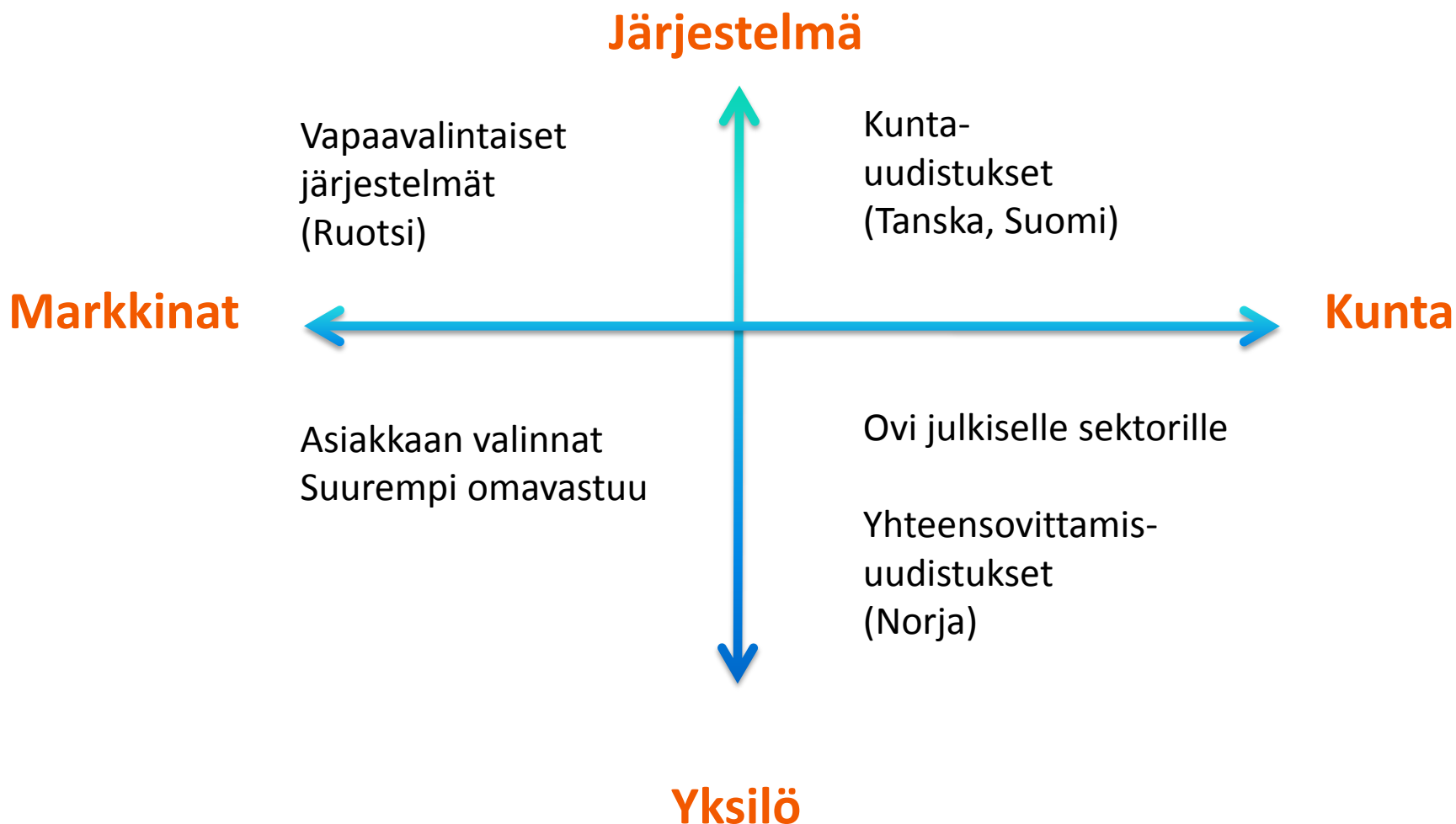
NORJA

- 2 vaaleilla valittua tasoa. 430 kuntaa. Tyypillisessä kunnassa 4 500 asukasta. Valtio vastaa sairaanhoidosta (neljä terveydenhuoltoyritystä). 19 fylken.
- Rakennemuutosyritykset ovat kariutuneet. Pääpaino yhteensovittamisuudistuksissa

RUOTSI

- 2 vaaleilla valittua tasoa. 290 kuntaa. Tyypillisessä kunnassa 15 500 asukasta. 18 landsting ja kaksi regioner vastaa sairaanhoidosta.
- Ei käynnissä olevia rakennemuutoksia, mutta monia muita muutoksia kuntien toiminnassa.

Ei pelkäästään rakenneuudistuksia

Ruotsissa: vapaavalinta ja asukaskeskustelu

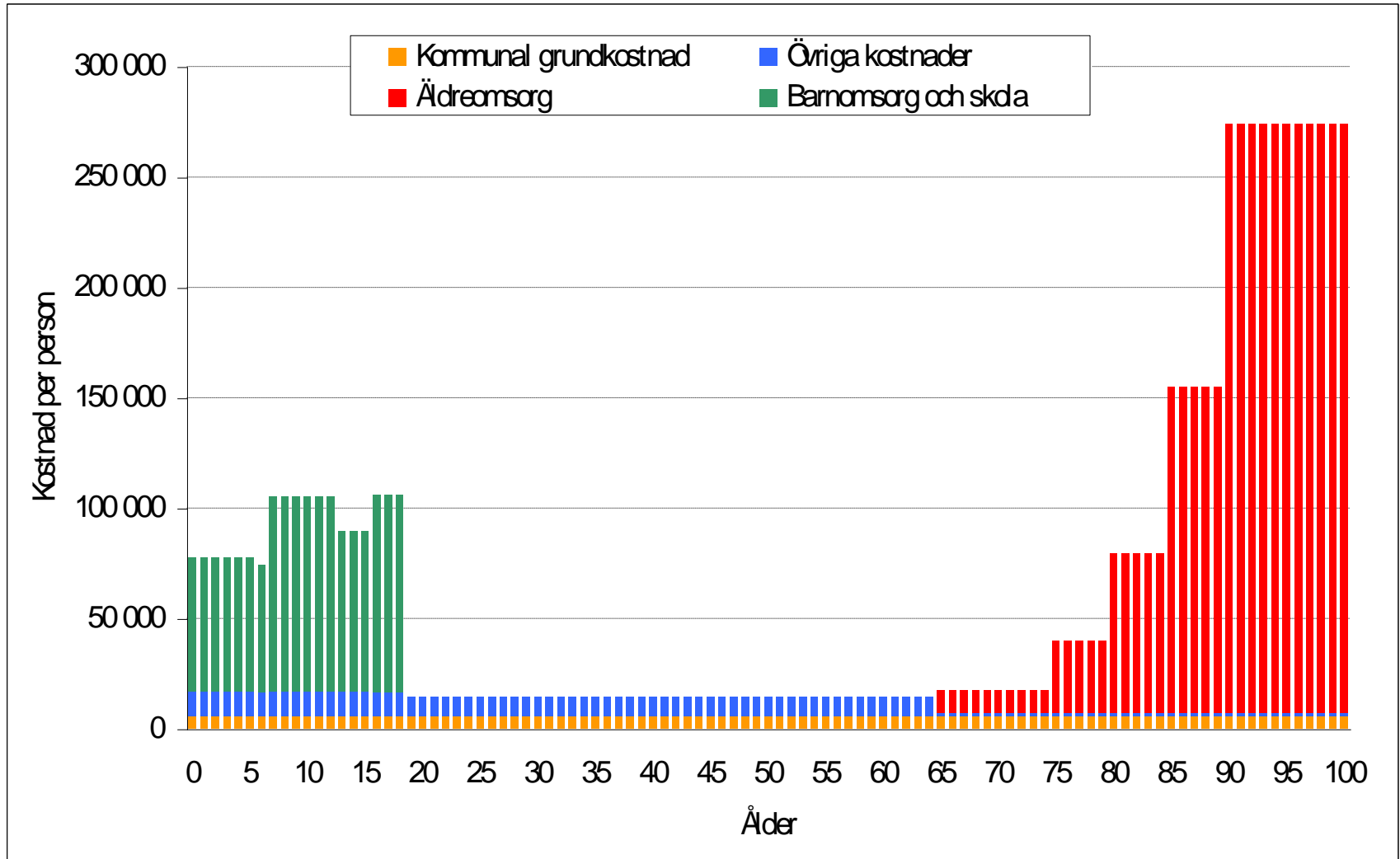

Tämän päivän ja tulevaisuuden ongelmat Ruotsissa

- Elinikä pitenee → demografinen epätasapaino
- Rikastumme → vaatimukset kasvavat
- Vaatimukset kasvavat → taloudellinen epätasapaino

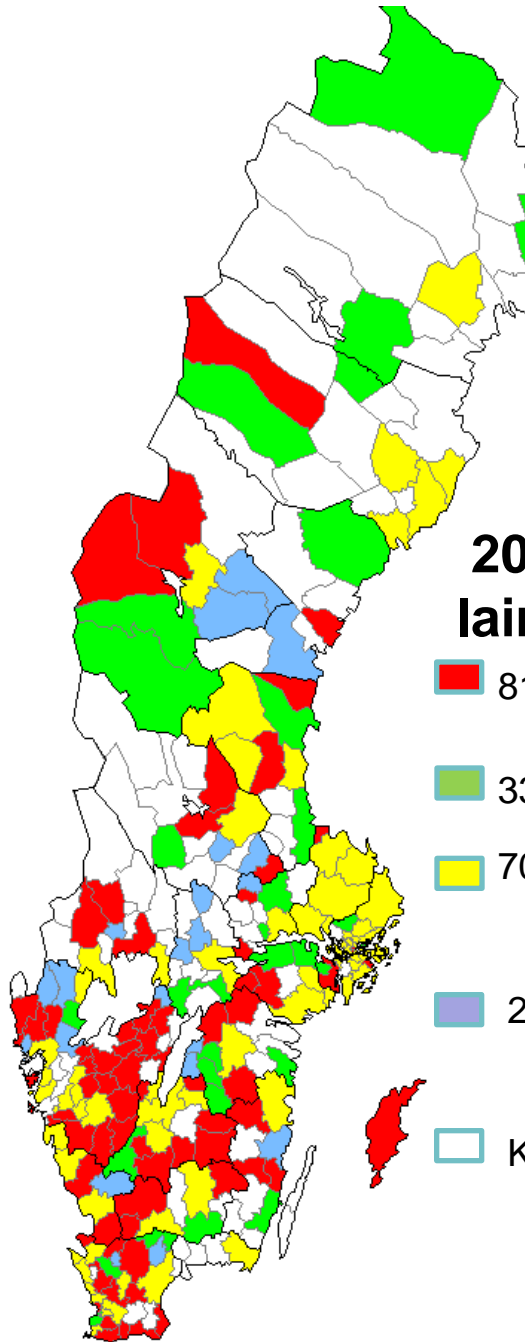
- Kaikkien tulee saada samantasoista palvelua
- 290:stä kunnasta 200 pienenee
- Monissa kunnissa henkilöstön rekrytoiminen ja osaamisen turvaaminen voivat muodostua ongelmaksi
- Kunta- ja aluerakenne ei sovellu kaikista haasteista selviytymiseen
- Sama koskee nykyistä lainsäädäntöä

Kuntien kustannukset asukasta kohden/vuosi

Kunnat ja valinnan vapauteen perustuva järjestelmä (7/2010)

Vapaata valintaa koskeva laki (LOV) on tarkoitettu vapaaehtoiseksi työvälineeksi niille kunnille ja maakäräjille, jotka haluavat kilpailuttaa osan toiminnastaan siirtämällä tuottajan valitsemisen käyttäjälle/kuntalaiselle (1.1.2009)

208 kunnassa selvitetään lain (LOV) soveltamista

- 81 kuntaa on päättänyt lain soveltamisesta
- 33 kuntaa ei ole vielä tehnyt päätöstä
- 70 kuntaa soveltaa lakia toiminnassaan
- 24 kuntaa on päättänyt olla soveltamatta lakia toiminnassaan
- Kunnat eivät ole hakeneet avustuksia

Kuntalaiskeskustelut

Kaksi tehtävää

Demokratiaktör

1. Lärande
2. Legitimitet
3. Förståelse för prioriteringar
4. Transparens

Demokratiaktör

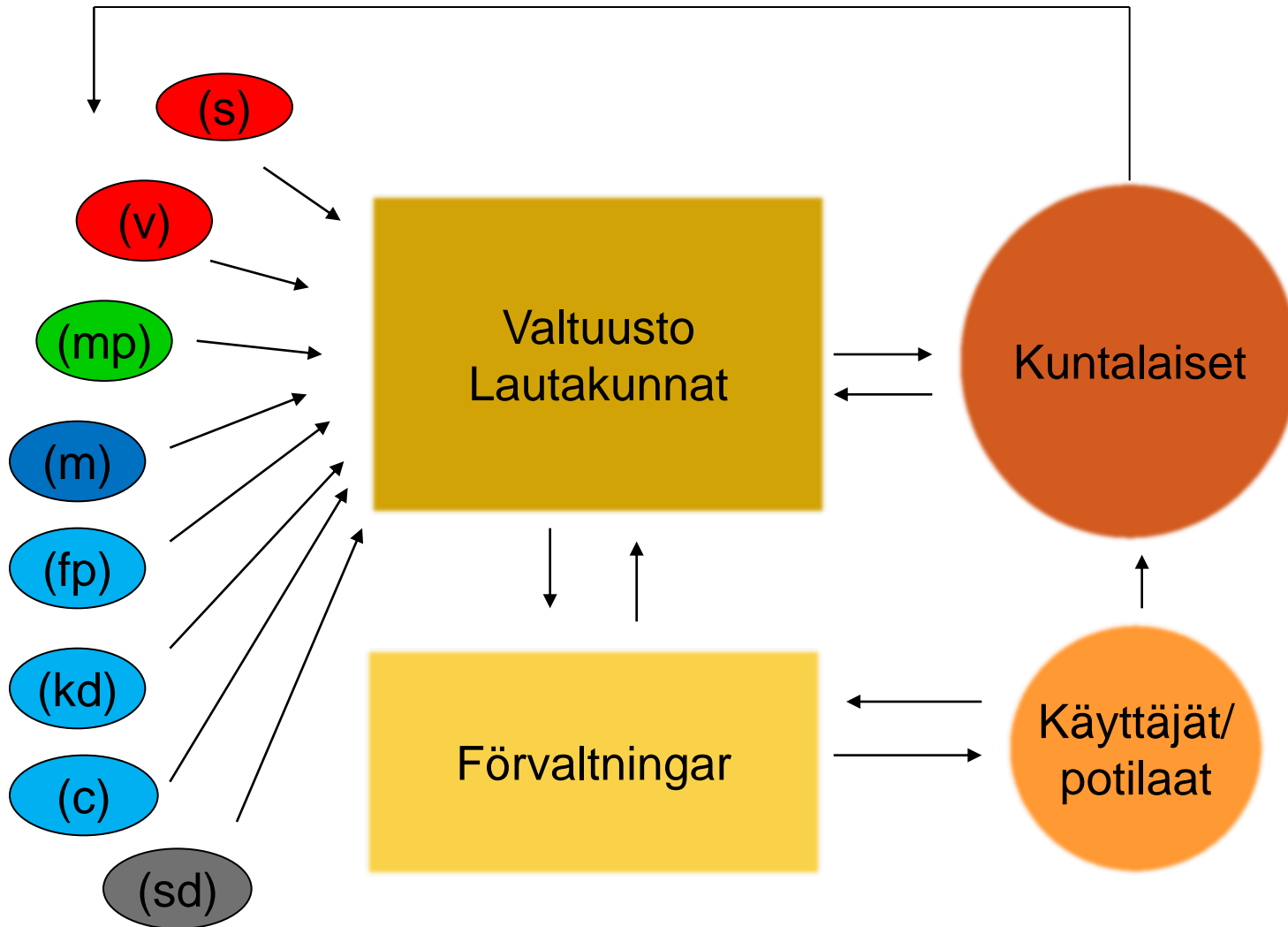
1. Oppiminen
2. Uskottavuus
3. Prioriteettien ymmärrys
4. Läpinäkyvyys

Serviceaktör

1. Tillhandahålla tjänster
2. Fördela resurser
3. Följa upp kvalitet
4. Kravställare

Palvelutuottaja

1. Tuottaa palveluita
2. Jakaa resursseja
3. Laatuseuranta
4. Vaatimusten laatija

Medborgardialoger - metoder

Medborgar jury Foto i verkligheten Open space Ungdomsforum

Fokusgrupper Trygghetsvandringar E-petitioner

Kartan E-paneler Brainstorm

Gatufrågor Rådslag Walk and talk

Ungdomsråd Öppna möten Medborgarbudget Klagomålssystem

Tältet

- Synliggöra politik och partierna
- Principer för dialog
- IT som verktyg för dialog som komplement till fysiska möten

Malmö's principer för dialogen

- Överväga i samband med beslut
- Minst rätten att bli hörd
- Motivera varför förändring föreslås
- Vara tydlig med dialogens syfte
- Goda förutsättningar att delta
- Barn och ungdomar
- Återkoppling till deltagande
- Föreningsliv och organisationer
- Utvärdera och utveckla dialogprocessen
- Förtroendevalda fattar beslut

STÄRKA DEMOKRATIN

1. Lärande
2. Legitimitet
3. Större ansvarstagande
4. Lösa uppgifter tillsammans
5. Stärker socialt kapital

ÖKA EFFEKTIVITETEN

1. Förståelse för prioriteringar
2. Kunskap om ansvar
3. Ökade kunskaper
4. Transparens
5. Ökad kvalitet

Kuntasimuulatiot

